

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Tehnika glasa V. Kolegij: Glasovno obrazovanje za potrebe antike i klasike

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

TG V

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

4

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Ispunjene predispitne obaveze-semestralni pregledi rada: TG V.

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti studijskog programa-odsjeka Gluma

8. Trajanje / semestar:

1

5

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Akademija dramskih umjetnosti

11. Odsjek / Studijski program:

Gluma

12. Odgovorni nastavnik:

Lejla Teskeredžić, red. prof.

13. E-mail nastavnika:

lejla.teskeredzic@untz.ba

14. Web stranica:

--

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Glasovno obrazovanje za potrebe antike i klasike.
- Scenski smijeh i plač.
- Karakterizacija lika kroz scenski smijeh i plač.
- Glas kao izražajno sredstvo emocije.

16. Ishodi učenja:

Intenzitet kao glasovna konstanta zaslužuje posebno mjesto za istraživanje na antičkom-klasičnom monologu, gdje je direktno uslovljen stupnjem misaono - emocionalnog zalaganja spram sadržine koju interpretiramo. Cilj je postići harmonizaciju na relaciji zvuk-misao-riječ-značenje sa što fleksibilnijim ukorijenjenim dahom i elastičnim radom dijafragme, te ovladati tehnikom scenskog smijeha, plača, krika, uzvika kao praiskonskom potrebom za izrazom.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Modul I: Scenski smijeh i plač.

1. Glasovne improvizacije. Podražavanje zvukova iz prirode. Oglašavanje likova iz mašte. Oglašavanje nadnaravnih bića iz mitologije. Oglašavanje životinja. Izgovaranje rečenice (teksta) u određenoj atmosferi.
2. Građenje atmosfere uz pomoć šuma, zvuka, tona, glasa. Atmosfere u određenom događaju, situaciji, sceni.
3. Impuls i dah. Najpovoljniji položaj fonatornog aparata za podršku energičnog, staloženog, spontanog, ekspresivnog izražaja.
4. Scenski smijeh. Ukorijenjen dah kao osnova za tehničko ovladavanje scenskim smijehom.
5. Scenski plač. Ukorijenjen dah kao osnova za tehničko ovladavanje scenskim plačem.

Modul II: Karakterizacija lika kroz scenski smijeh i plač.

6. Prilagođavanje disanja potrebama uzvika, krika, plača, jecaja u antičkom klasičnom monologu
7. Intenzitet u klasičnom monologu i antičkoj tragediji (Jedna od najvažnijih glasovnih konstanti koja se podrazumijeva u klasičnom/antičkom monologu. Gradi se kao poseban stupanj misaono-emocionalnog zalaganja).
8. Manifestacija intenziteta. Energetski-ekspresivni izraz. Snažan i sonoran glas podržan cijelim tijelom, kao rezonatorom.
9. Izbjegavanje retoričnog, povišenog, opšteg tona uslijed tenzije.
10. Oslobođenje tenzije u glasu.

Semestralni pregled rada

Prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa Modula I i II u studijskim uvjetima pred nastavnikom i saradnicima.

Modul III: Glas kao izražajno sredstvo emocije

11. Oslobođanje emocije kroz glas.
12. Uspostava ravnoteže između subjektivnog utiska o sopstvenoj izražajnoj moći glasa i objektivnim mogućnostima koje se vježbom kompenziraju.
13. Istraživanje glasovnih resursa za povećanje zvučne efikasnosti.
14. Modulacija glasa za potrebe tragedije.
15. Modulacija glasa za potrebe komedije.

Semestralni završni ispit.

Javno prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa iz kolegija semestra u profesionalnim teatarskim ili drugim optimalnim prostornim uvjetima, pred komisijom i publikom uz video snimanje.

18. Metode učenja:

Nastavne metode:

1. Predavanja i konsultacije.
2. Praktična nastava-vježbe.
3. Samostalni rad studenata.

Mentorski princip izvođenja:

Interaktivna nastava i vježbovni proces na relaciji student-asistent-profesor.

Planiran i organiziran samostalni rad studenata u optimalnim studijskim i prostornim uvjetima.

Studenti su obavezni redovno dolaziti na predavanja i vježbe. Kontinuirano se vodi evidencija prisustva studenata.

U toku semestra student može opravdano izostati sa 10% fonda predavanja i vježbi, pri čemu je dužan nadoknaditi vježbe u terminima planiranim za to. U slučaju da student ima više od 20% neopravdanih izostanaka od ukupnog broja predavanja i vježbi u semestru, student nema pravo na potpis.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Provjera znanja studenata obavlja se:

Semestralni pregled rada - max 59 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama 11 bodova

aktivnost studenta u nastavnom procesu 12 bodova

teorija i praktične vježbe 36 bodova

Završni ispit - max 41 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama 5 bodova

aktivnost studenta u nastavnom procesu 6 bodova

teorija i praktične vježbe 30 bodova

Provjera znanja studenata obavlja se na pregledu rada (max. 59 bodova) i završnom ispitu (max 41 bod). Na pregledu rada i završnom ispitu boduje se prisustvo studenta na predavanjima i vježbama (max. 16 bod) i pokazana aktivnost (max. 18 bod), praktične vježbe

Ukupan broj bodova se dobija sumiranjem osvojenog broja bodova iz svih aktivnosti tokom semestra. Kontinuiranom aktivnošću predispitnih obaveza tokom cijelog semestra student može ostvariti 60 bodova. (11+12+12+12+12+5+6), što čini 70% od ukupnog ispita, dok se preostali dio od 30% ostvaruje na završnom ispitu.

Provjera znanja na završnom ispitu obavlja se prvenstveno praktično pred nastavnikom i saradnicima.

Praktična provjera odnosi se na izvođenje vježbi (etida) iz oblasti koje su po nastavnom programu predviđene za ovaj semestar.

Pismena i/ili usmena provjera vrši se testom i postavljajući pitanja od strane predmetnog nastavnika.

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, sadrži maksimalno 100 bodova.

20. Težinski faktor provjere:

OBAVEZE STUDENATA	BODOVI
prisutnost na predavanjima i vježbama	16%
aktivnost studenta u nastavnom procesu	18%
kolokvij teorija i praktične vježbe	36%
završni ispit teorija i praktične vježbe	30%

Končna ocjena se formira u odnosu na ukupan broj postignutih bodova tokom semestra, tj. predispitnih obaveza i samoga završnog ispita.

BODOVI	KONAČNA OCJENA
<53	pet (5); ne zadovoljava; F
54-63	šest (6); dovoljan; E
64-73	sedam (7); dobar; D
74-83	osam (8); vrlo dobar; C
84-93	devet (9); izvanredan; B
94-100	deset (10); odličan; A

21. Osnovna literatura:

Obavezna literatura:

1. Cicely Berry : GLUMAC I GLAS, Zagreb, 1977.
2. Ljiljana Erenrajh-Grujić : GLASOVNO OBRAZOVANJE GLUMCA, Univerzitet umetnosti, Beograd, 1995.
3. Marina Marković : GLAS GLUMCA, Beograd, 2002.

Dodatna literatura:

4. Marina Marković : GLUMAC I GLAS (Prilozi), Zbornik radova, Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, 1977.
5. Marina Marković : GLASOVNE TRANSFORMACIJE U ELEKTRONSKIM MEDIJIMA, Zbornik radova, Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, 1999.
6. Nikola Cvejić: SAVREMENI BELKANTO, Univerzitet umetnosti, Beograd, 1980.

Preporuku i prioritet literature prema programima semestara modula i kolegija studija određuju nastavnici glavnog nastavno-umjetničkog predmeta Tehnika glasa I - VIII.

22. Internet web reference:

---

23. U primjeni od akademske godine:

2022/23.

---

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

25.06.2024.
